

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Notæ In Notas Willelmi Wendrockii Ad Ludovici Montaltii
Litteras, Et In Disquisitiones Pauli Irenæi Inustæ**

Fabri, Honoré

Coloniæ, 1659

Nota I.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39536

quo, ne hujusmodi congregationum acta citentur, ritè cautum est: sed te Romana decreta parum, aut nihil movent. Intereà pro his consule Paulum Leonardum, Ripaldam, Petrum à Sancto Josepho, & solutionem quæstionis Historicæ apud Annatum, à quo multa disces, quæ in arte spargendæ festivos sales tuum Montaltium docere possis.

In tertiam Epistolam.

N O T A I.

Censuræ Sorbonicæ, quam *Molinisticam* per jocum vocas, * tum *iniquitatem*, tum *insulsiatatem*, his notis accusas. Sic damnatus reus de judice & lata sententia conqueri solet. Iræ vestræ, ac summæ rerum vestrarum, quæ tunc fuit, desperationi aliquid condonandum. Res ista vos altè pupugit. Durius esset, silentium imponere, ac solitum lamentationis refugium intercludere. Arnaldo factionis vestræ, atque Jansenianæ sectæ coryphæo turpissimam notam inuri, selectum doctorum vestrorum manipulum exauctorari; atque uti membra Sorbonæ putrida ac pestifera rescindi, acutissimi sanè doloris fuit. Nempè quis ignem & cauterium, quis ferrum & novaculam non sentiat? mirum tamen nonnullis accidit, quod censuram illam *Molinisticam* appelles; nisi fortè, quia vos in pistrinum, ad molam asinariam detrusit.

Mox ad Jesuitas orationem convertis, quorum aliquot exercitationes, tum pias, tum gymnasticas seu literarias pro more carpis: Catechismum scilicet, quem in superbo D. Ludovici templo diebus festis Lutetiæ Parisiorum habere consueverunt; in quo pueros & puellas

* Pag. 33.

puellas ad maledicentiam & calumniam inquis, *histrionica forma erudiunt*. Pios & familiares dialogos, *histrionicos* perperam vocas. Vis dicam illud, *nulla fides pietasque virus?* bonam vestram fidem Annatus probavit: erit fortè, qui pietatem laudet. *Histrionicam*, Montaltio tuo, *Histricorum* facilè Principi, & Imperatori ultrò relinquimus, ne in res vestras nos involare dicatis. Quid tibi velis, mi Wendrocki, sat scio. Magnificum illud templum, non *populi extructum spoliis*, ut impiè, ad conflandam Jesuitis invidiam garris, sed pia Regis Christianissimi Ludovici XIII. beneficentia ædificatum, ac gentis selectæ concursus & frequentiam optimis illis Patribus invides: & nobiles pueros puellasque, quibus fides, pietas, & Christianæ virtutes cum lacte instillantur, de doctrina Catholica erudiri, ægrè, immo ægerrimè ferre videris: velles Jansenianis juxta Cathecismum vestrum à sede Apostolica damnatum infici erroribus, & mortiferum iisdem porrigi venenum: quidquid secus fiat, *scenicum & histrionale* appellas.

Idem dico de pia illa & festiva supplicatione, si tamen aliqua fuit, Matiscone habita, in qua sufficientis gratiæ triumphus, profligata Jansenii hæresi, qui prædictam gratiam procul ablegarat, fuit exhibitus: Idem dico de Claro-montano Dramate, in quo Jansenismus, non Jansenius in orcum detrusus est, & eò redire compulsus, unde priùs eruperat. Sed Jansenium pro Jansenismo accipis, & Patrem substituis in prolis locum. Dic mihi, Willelme, qua lege parentes pro filiis luere teneantur? ego sanè grauissimam in hoc injuriam Patriarchæ vestro à te illatam apud te queror. Quamquam fabulam in fabula fingis. Nihil enim ejusmodi in Collegio Claro-montano exhibitum unquam fuit; nisi fortè librum, qui damnatus Jansenius

inscribitur, damnatus inquam à Romano Pontificè, in tragœdiam, vel comœdiam tu & Montaltius commutare voluistis.

Idem peccasti in Almanacho isto, * sic enim barbarè tecum & cum tuo Montaltio vocare liceat, ne periphrasi, vel minùs proprio vocabulo utar. In hoc enim Jansenismum in Jansenium incautè convertis. hoc autem inventum, non Jesuitarum, ut falsò asseris, sed alterius fuit, quem facilè appellarem, si res postularet; at cujuscumque tandem sit, & quidquid dicas, res sanè lepida visa est, non modò falsamentariis & laniis, ut dicis, verùm etiam sapientissimis hominibus, quin & ipsis Summatibus; immò, velis nolis, ingenuè dicam, Innocentio decimo, Pontifici Maximo jucundissima fuit, cujus singulari jussu, imago papyracea in ampliorem tabellam, auro & coloribus distinctam, non infœlici penicillo, ad perpetuam rei memoriam, traducta est. Impalluisti Willelme: Innocentii nomen te perculit. Sic fulmine tacti, tonitru deinde timent. Neque ut narras, fabella fuit, sed vera historia. Quid enim vobis sacro anathemate afflatis restabat, nisi, ut vel ejuratis erroribus, rediretis ad cor (quod sanè desiderari à nobis, sperari tamen vix potuit, in tanta præsertim animorum obstinatione) vel detracta larva, ad fœderatos Calvinistas vos tandem reciperetis; cùm iis communium errorum nexu jam arctè devincti essetis. Sed *magno* fabella illa, inquis, Jesuitis *constitit*, edito scilicet carmine ludicro & satyrico, quod exquisitarum laudum minio illustras, ac dignum reputas, *quod à Poëseos studiosis & rerum avidis* (: malarum scilicet :) *tractetur*. Infanum caput! scurrilis & monstrosus ille prostratæ factionis fœtus, mille unguibus & rostris horridus, vix natus, damnatus fuit: vix primam lucem aspexit, cum De-

* Pag 34.

creto Pontificio æternis tenebris addictus: & hunc Willelme laudas? hanc pestem adornas, quia Jesuitis infestam putas? quid aliud reponerem? ad Decretum Innocentii & librorum damnatorum censum te remitto, in quo alios etiam invenies; Jansenium scilicet, Arnaldum, Sancygirum, Fromondum & reliquos, qui pro Jansenio scripserunt: quos istarum laudum participes facias, æquum videtur.

In quartam Epistolam.

NOTA I.

Hic tandem raciocinari cœpisti, bone Willelme, & contra Jesuitas rationis usum adhibes, quem in iis huc vsque ferre non poteras: * sed quam parum tuum ratiocinium, rationi & veritati consonet, breviter discutio. Tota olim, inquis, & libera Sorbona, facultas Lovaniensis, Episcopi Gallie, Parochi Parisienses, Rothomagenses &c. Jesuiticam doctrinam, in Baunio censura sua notarunt, quã docet nunquam ab eo peccari, qui peccatum esse nescit: id est, à peccato immune esse, quod fit per ignorantiam invincibilem scilicet; nec quisquam est, qui aliam intelligat. Quid ergo mirum, inquis, si Catholici (scilicet Janseniani) ignorantiam juris naturalis & Decalogi, peccato non eximere, defendant? & in hanc rem, sugillas furiosum illum Apologistam, quem deinceps distinctionis gratia, secundum vocabo, vel alterum; & secundam Jansenii Apologiam laudas. Extendis præterea Baunii doctrinam ad omne ignorantie genus: tum

* Pag. 46.